

POSTANOWIENIE

30 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 30 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko L.K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej L.K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim
z 26 listopada 2020 r., II Ca 172/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł z tytułu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu pierwszej instancji uwzględniającego powództwo o zapłatę.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwany wskazał przyczyny kasacyjne określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Jego zdaniem istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie traktowania uznania

przedawnionego roszczenia przez konsumenta jako zrzeczenia się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 w związku z art. 123 § 1 pkt 2 i z art. 118 k.c.).

W ocenie skarżącego skarga jest również oczywiście uzasadniona, gdyż wyrok w sposób oczywisty narusza przepisy prawa wskazane w podstawach skargi kasacyjnej, co znajduje odzwierciedlenie przede wszystkim w uwzględnieniu roszczenia powoda w sytuacji, kiedy z materiału dowodowego wynika wprost, iż umowa rachunku [...] z 28 grudnia 2006 r. oraz Umowa kredytu odnawialnego nr [...] z 24 sierpnia 2007 r. nigdy nie zostały pozwanemu wypowiedziana, a także przez nieuznanie zarzutu przedawnienia za uzasadniony, a ponadto w naruszeniu art. 65 § 1 i 2 k.c. przez ich błędną wykładnię skutkującą niewłaściwym niezastosowaniem i potraktowaniem pisma datowanego na dzień 28 października 2011 r., na którym nie znajduje się podpis pozwanego, jako skutecznie zawartej ugody, oraz Porozumienia z 28 stycznia 2012 r., na którym nie znajduje się podpis pozwanego, jako skutecznie zawartego Porozumienia, a w zakresie pisma z 1 grudnia 2014 roku oraz Porozumienia z 28 sierpnia 2012 r. - postawienie znaku równości pomiędzy ugoda i porozumieniem mającymi na celu uniknięcie postępowania egzekucyjnego, o którego nieuchronności i skuteczności pozwany został zapewniony przez powoda, zawierającą niezgodnione z konsumentem oświadczenie o uznaniu długu, jako równoznaczne ze zrzeczeniem się przez niego prawa do korzystania z zarzutu przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie

przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por.m.in. postanowienia z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.; z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl.; z 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, niepubl.; z 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, niepubl.).

Wątpliwość interpretacyjna sformułowana w skardze kasacyjnej nie czyni zadość wskazanym wymaganiom. Z motywów zaskarżonego orzeczenia wynika w sposób jednoznaczny, że przyczyną oddalenia apelacji nie było przyjęcie, że pozwany zrzekł się zarzutu przedawnienia, lecz ocena, iż po wypowiedzeniu umowy i cesji wierzytelności przez pierwotnego wierzyciela, na skutek zawarcia przez strony ugody z 28 października 2011 r. zadłużenie od tego dnia uzyskało nowy termin wymagalności i bieg terminu przedawnienia rozpoczął się na nowo, porozumieniami z 28 stycznia 2012 r. i z 28 sierpnia 2012 r. strony na nowo

uksztaltowały terminarz spłat (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 października 2021 r., III CZP 78/20, OSNC 2022, nr 5, poz. 45), uwzględniając wpłaty dokonane w międzyczasie przez pozwanego, zaś wniesienie pozwu miało miejsce przed upływem terminu przedawnienia. Ocena ta została dokonana na skutek rozpoznania podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Sprawia to, że wątpliwości dotyczącego tego, czy przyjęte przez sądy uznanie roszczenia przez pozwanego można traktować jako zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia, są indyferentne dla rozstrzygnięcia sprawy, a tym samym nie mogą stanowić przyczyny przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Skarżący nie wykazał również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Przy czym o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Należy przypomnieć, że zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156; z 5 czerwca 2001 r.

IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157; z 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl.; z 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.; z 11 kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl.). Uzasadnienie oczywistej zasadność skargi nie może więc poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19, niepubl., z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; nie publ. i z 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11, niepubl.).

In casu zasadnicza część lakonicznego uzasadnienia zmierza do zakwestionowania oceny dowodów oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych. Stosownie zaś do art. 398³ § 3 k.p.c. niedopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Okoliczność złożenia pozwanemu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy została ustalona na podstawie art. 231 k.p.c., którego naruszenia skarżący nie zarzuca w skardze kasacyjnej. W odniesieniu do – świadczącego wedle skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej – twierdzenia o nieuznaniu zarzutu przedawnienia za uzasadniony skarżący nie wskazał nawet przepisów prawnych, których naruszenie przemawiać miało za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej, ani nie powołał żadnych argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Skarżący wskazał kolejno, że doszło do oczywistego naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c. Kwestia, czy skarżącemu przedstawiono do podpisania całą treść ugody z 28 października 2011 r., czy też jedną jej stronę, przynależy do ustaleń faktycznych i oceny dowodów. Do wiążących ustaleń faktycznych należy również wiążące w postępowaniu kasacyjnym ustalenie, że skarżący dokonywał spłaty wynikającej z ugody z 28 października 2011 r. (dokonał części spłaty), zaś czynność powyższa została

w zaskarżonym wyroku uznana za uzasadniającą przyjęcie alternatywnie niewłaściwego uznania długu. Ujawnione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i wyczerpująco przedstawione motywy prawnej oceny umów z 28 października 2011 r., 28 stycznia 2012 r., 28 sierpnia 2012 r. i 1 grudnia 2014 r. nie prowadzą do wniosku, że zaskarżony wyrok jest oczywiście sprzeczny z prawem, a skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

(K.L.)

[ms]